

22. 8. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Letní právo a zákon, bez nějž bychom se obešli

Tento text nebude o Topolánkově "batohu", toho jsou beztak plné noviny.

Skóre: 0.84

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 22.08.2007

Nadpis: Letní právo a zákon, bez nějž bychom se obešli

Strana: 11

Rubrika: názory

Autor: Tomáš Němeček

Náklad: 60258

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 22.08.2007 05:12

Identifikace: DCHN20070822010038 cz

Klíčová slova: zákon (15x), Zákony (4x), Sbírka zákonů (3x), zákonů (3x), Ústavní soud (2x), Legislativního (2x), právního řádu (2x), zákoně, soudci, soudu, práva, právo, zákonem, legislativní, legislativních, justici, zákona, Právem, soudce

NADTITULEK: Právem

Tento text nebude o Topolánkově "batohu", toho jsou beztak plné noviny. Srpen se chýlí ke konci, poslední příležitost užít si obřích hub, podivných kruhů v obilí a juristických kuriozit si nenecháme ujít. Zvlášť když populární právnícký blog Jiné právo vyhlásil na léto anketu o nejhluupější zákon, jakéhosi Legislativního Ropáka.

(Ne, "batoh" se v ní neobjevil. Ani nic o poslancích Tlustém a Hovorkovi. O batohu tady už bude jen jedna věta.)

Pozor, nečernit!

Co je to nejhluupější zákon? Hlasování navrhl debatérům člen Nejvyššího správního soudu Vojtěch Šimíček, a protože je to muž systematický, přidal i kategorie. Zákon zbytečný: kdyby neexistoval, nic by se nestalo. Zákon nepovedený, legislativní zmetek. A zákon jako ryze mocenský karabáč v konkrétní věci, případně politické prohlášení povýšené na zákon.

Do skupiny "zbytečnosti" navrhl docent Šimíček zákon o hlavním městě Praze. Parlament to myslel dobře, chtěl dát Praze čestný status. Výsledkem je ale zbytnělá norma o 129 paragrafech s bezdůvodnými odchylkami od úpravy pro zbytek země - ať jde o počet zastupitelů, proplácení mandátů... nebo o naprosté titěrnosti. Podle zákona například v Praze jako jediné, píše soudce, "výslovně nesmí být k otištění razítka použita černá barva". Podle soudce Šimíčka by přitom

metropoli stačily dva tři paragrafy v zákoně o obcích. (Je přímo občanskou povinností Pražany na tomto místě nenápadně upozornit, že docent Šimíček je z Brna. My z malých měst mu ale rozumíme.)

V kategorii "nepovedených" nominoval zákon o střetu zájmů. Důvody neuvádí, ale lze je tušit: správní soudce pohoršilo, že poslanci z nich tímto zákonem dělají vyšetřovatele - mají ověřovat, zda jsou majetková přiznání veřejných činitelů přesná, úplná a pravdivá. Jak to budou soudci dělat, zatím nikdo netuší.

Zeman jede na kole

Zákon-mocenský nástroj byl v očích soudce Šimíčka třeba ten z roku 2004, jímž skupina lobbistů vepsala do předpisu o vnitrozemské plavbě, že stavba jezů na Labi "je ve veřejném zájmu". Následně Ústavní soud paragraf zrušil a poslancům vysvětlil, že nařizovat takto justici, co se musí chápat jako "veřejný zájem", vážně nejde.

A zákon-politické prohlášení? Pochopitelně lex Beneš z roku 2004, tvořený jedinou pýthickou větou "Edvard Beneš se zasloužil o stát". Zákony o ostatních zakladatelích Československa aspoň něco opravdu uzákoňují. Třeba aby byl obdobný výrok "na věčnou paměť vtesán do kamene v obou sněmovnách Národního shromáždění" (Masaryk) nebo zapsán na pamětní desku ve federálním parlamentu (Štefánik).

Lex Beneš nominovali i další debatěři Jiného práva, někteří do všech kategorií. Další přidali zákon Davida Ratha o neziskových nemocnicích. Skutečný špek je ale zákon č. 115/2001, o podpoře sportu, který do kategorie "zbytečnosti" navrhl docent z pražských práv Zdeněk Kühn.

Komunisté kdysi zákon o sportování přijali v roce 1956, po revoluci byl bez náhrady zrušen a nikomu nechyběl. Až Zemanova vláda prosadila osm paragrafů, přezdívaných posměšně "zákon o jízdě na kole". V podstatě banální provolání na podporu sportu, jaké by se dalo od minuty opět zrušit. Úplně neškodné ale také není. Na základě tohoto zákona vám mohou vyvlastnit sportoviště bez peněžité náhrady, pouze výměnou za jiný pozemek "ve srovnatelném rozsahu a kvalitě".

A teď je zrušte

Při četbě těchto úletů napadá: Proč v přehledu chybí nějaký letošní nebo loňský zákon, který prosadila Topolánková vláda? Protože jejích zákonů bylo zatím tak málo, že není příliš z čeho vybírat. Naštěstí. Po letech legislativních smršťů ČSSD s pěti sty, ba i sedmi sty předpisy ročně, by to mohla být úleva.

Letošní Sbírka zákonů má k dnešnímu dni "jen" 210 položek, hlavně vyhlášek a nařízení. I těch pár zákonů je leckdy jednovětých. Kdyby vláda a parlament u takového tempa zůstaly, může letošek přinést nejnižší počet předpisů přinejmenším za posledních osm let (od roku 1999, kdy měla Sbírka zákonů 373 položek).

Jen by ještě mohl některý zákonodárce vzít celý seznam legislativních anti-Oscarů z Jiného práva - a jedny po druhém je zkusit zrušit, v rámci čištění právního řádu. U zákonů o Praze a Edvardu Benešovi je to nepochybně vyloučeno předem. Ale mohli bychom zase jednou plavat, hrát plážový volejbal a chodit po horách s batohem i bez zákona podporujícího "harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní".

tomas.nemecek@economia.cz

